

LÄTT ATT MASKERA EKONOMISKT VÅLD MOT ÄLDRE PERSONER

Att som närstående kontrollera pension, e-legitimation och bankkonton kan vara sätt att utöva ekonomiskt våld mot äldre personer. Ofta upptäcks inte det ekonomiska våldet eftersom det kan maskeras som hjälp eller omsorg, visar en ny rapport.

– Vi måste förstå ekonomiskt våld mot äldre personer som ett strukturellt problem, inte bara som ekonomiska bekymmer för en individ. I relationer där fysiskt och psykiskt våld förekommer tar våldsutövaren många gånger kontroll över den utsattas ekonomi, säger Eva-Maria Ambesjö Fredriksson, tillförordnad enhetschef på Jämställdhetsmyndigheten som på uppdrag av regeringen arbetar mot ekonomiska aspekter av våld i nära relationer.

Forskare har på uppdrag av Jämställdhetsmyndigheten intervjuat människor som möter äldre personer i sitt yrke, och de ser även hur bedrägerier ger allvarliga konsekvenser. När äldre personer blir mer beroende av andra människor för sin ekonomi, sin vård och omsorg eller sina myndighetskontakter blir gränserna mellan stöd och utnyttjande otydliga. Det kan till exempel handla om att missbruka fullmakter, att tvinga eller lura sin partner, förälder eller annan närstående att ta lån eller att begränsa någons tillgång till vård och omsorg av ekonomiska skäl. I en del fall har våldet pågått under lång tid. Kvinnor drabbas oftast, till exempel genom att de får låg pension, skulder eller blir ekonomiskt beroende, så att de får svårt att lämna en relation.

– De som blir utsatta för ekonomiskt våld i nära relation känner ofta skam och skuld men även lojalitet gentemot den närstående som utsätter dem. Det här bidrar till att problemen upptäcks sent eller inte alls. De som arbetar med äldre personer saknar ofta tid, rutiner, mandat eller trygga samtalsmiljöer för att ställa frågor om utsatthet för våld. När allt mer sköts digitalt eller på distans får

de ännu svårare att upptäcka våldet, säger Anna Ryan Bengtsson, postdoktor vid Institutionen för hälsa, medicin och vård vid Linköpings universitet.

Gråzoner i juridiken och byråkratin kring samtycke, e-legitimation, fullmakter och gode män bidrar också till att utsatta inte alltid kan få hjälp. Studien visar att stödet för våldsutsatta äldre personer behöver stärkas och bli lättare att hitta.

- Vi behöver bryta den skam och tystnad som ofta omger ekonomiskt våld. Många utsatta personer inser inte själva att de handlingar de utsätts för är våld, vilket gör det viktigt att sätta ord på våldet och förklara hur det kan ta sig uttryck. Myndigheterna, vården och äldreomsorgen behöver utveckla bättre rutiner för att prata om pengar och fråga om ekonomiskt våld, även när det inte finns tydliga misstankar, säger Johanna Simmons, överläkare och docent i geriatrik vid Institutionen för hälsa, medicin och vård vid Linköpings universitet.

För mer information:

Simon Falk, pressansvarig, Jämställdhetsmyndigheten

031-392 90 52

press@jamstalldhetsmyndigheten.se